

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
MAR-AHEK
EĞİTİM UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

KURULUŞ AMACI

Marmara Aile Hekimliği Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (MAR-AHEK-EAU Merkezi) kurulma amacı, Tıp Fakültesi öğrencilerinin, aile hekimliği uzmanlık öğrencilerinin ve birinci basamakta çalışan aile hekimleri ve hekim dışı sağlık personelinin eğitimlerinin yürütülmesine; toplum tabanlı araştırmaların yapılmasına; üniversitemizin halka sağlık hizmet sunumuna katkıda bulunacak eğitim ve uygulama alanı oluşturmaktır. Aile Hekimliği Uygulama Yönetmeliği madde-8. Resmi Gazete Tarihi: 25.01.2013 Resmi Gazete Sayısı: 28539. (EK-1)

Bu amaca yönelik olarak:

a) Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalına bağlı olarak çalışan Eğitim Aile Sağlığı Merkezleri (E-ASM) vasıtasıyla Tıp Fakültesi öğrencilerinin ve Aile Hekimliği Uzmanlık öğrencilerinin klinik eğitimleri için uygulama alanı oluşturulacak;

Bu merkezler T.C.Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü ile hizmet alımına dayanan bir işbirliği yapısına sahip olacağından, E-ASM'lerdeki eğitim, araştırma ve klinik uygulama faaliyetleri mali açıdan desteklenmiş olacaktır.

b) Ülkemizde Sağlık Bakanlığı'na bağlı olarak Birinci Basamak Sağlık Hizmetlerini yürüten aile hekimlerinin hizmet içi eğitimlerine katkıda bulunulacak;

c) Ülkenin sağlık sorunlarının çözümüne yönelik çok merkezli ve geniş katılımcılı toplum tabanlı ve klinik araştırmaların yapılmasına olanak sağlanacak;

d) Avrupa Birliği, TÜBİTAK, BAPKO ve benzeri ulusal ve uluslararası araştırma kaynaklarından yararlanarak araştırma projeleri gerçekleştirilerek bu araştırmalarda görev alan tıp öğrencileri ve uzmanlık öğrencilerinin araştırma becerilerinin gelişmesini sağlayarak çok sayıda araştırmacının yetişmesine katkıda bulunulacak; bu araştırmaların yayınlanması ile üniversitemize bilimsel açıdan katkı sağlanacaktır. Projelerden gelecek fonlar Merkezin alt yapısının geliştirilmesine olanak sağlayacaktır.

d) Eğitim Aile Sağlığı Merkezlerinde halka sağlık hizmet sunumu yapılacak; obezite ile mücadele, sağlık taramaları, kronik sağlık sorunlarının yönetimine ilişkin halkın bilgilendirilmesi sağlanacak; bu amaçla toplu eğitimler düzenlenecek, bilgilendirici eğitim broşürleri, kitap/kitapçıkları, video/filmleri hazırlanacaktır. Bu faaliyetler Üniversitemizin ve Tıp Fakültesi'nin tanınırlığının, bilinirliğinin güçlendirilmesine katkıda bulunacaktır.

MERKEZİN FAALİYET KONUSU

Merkezin faaliyetleri Üniversitemiz bünyesinde verilen eğitim programları ile uyumludur. Aile hekimleri ülkemizin temel sağlık sorunlarının ilk başvuru noktasıdır. Fakültemizin çekirdek yetkinlik alanlarında da belirtildiği gibi Tıp Fakültesinden mezun olan genç hekimlerin bu sağlık sorunlarını yönetebilecek yeterlilikte yetiştirilmesi hedeflenmektedir.

Fakültemizde özellikle ilk üç yılda yer alan Klinik Uygulamaya Giriş programı; 4.,5. sınıfları içine alan ve mültidisipliner anlayışla yürütülen faz 2 programı ve 6.sınıf toplum sağlığı programı içinde, öğrencilerin toplumun sağlık sorunlarına ve sağlık uygulamalarına yönelik öğrenim hedefleri yer almaktadır.

Ülkemizde sağlık sisteminde yaşanan yüksek maliyet, farklı hizmet basamakları arasında entegrasyon eksikliği gibi sorunların çözümü için kilit konumda olan güçlü bir birinci basamak sağlık hizmet sunumu için alanda yetişmiş hekimlere gereksinim duyulmaktadır. Merkez, bu alanda bir mükemmellik modeli olarak önemli katkıda bulunacaktır.

MERKEZİN, İLGİLİ BÖLÜMLERDE UYGULANAN PROGRAMLARA VE ARAŞTIRMALARA SAĞLAYACAĞI KATKILAR:

- MARAHEK-EUA Merkezi'ne bağlı olarak kurulacak eğitim-Aile Sağlığı Merkezleri (E-ASM) tüm hedeflere yönelik bir eğitim ve klinik uygulama ortamı oluşturacaktır.
- Bu merkezlerde yürütülecek olan eğitim programları gerek yüz yüze gerekse uzaktan eğitim yöntemlerini de içerecek şekilde düzenlenecektir.
- E-ASM lerde Aile Hekimliği öğretim üyeleri aile hekimliği uzmanlık öğrencileriyle birlikte hasta görececek ve gerek mezuniyet öncesi gerekse sonrası için birebir eğitim ve uygulama fırsatı sunacaktır.
- Merkez bünyesinde ayrıca halen T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak hizmet vermekte olan sözleşmeli aile hekimlerine de sürekli mesleki gelişim imkanı sunacak; eğitim materyalleri geliştirilecek, kurslar, atölye çalışmaları, sertifika programları düzenlenecektir.
- Bu kliniklerde sürekli bir klinik veri toplanacağından toplum tabanlı araştırmalar yapılması ve yayınlanması da Üniversitemize bilimsel katkı olacaktır.

Araştırma merkezi kurulması teklifine aşağıdaki hususları ihtiva eden bir rapor da eklenmelidir:

1- Kurulması önerilen Merkezle ilgili Üniversitede halen faaliyet gösteren bölümler ve bu bölümlerde uygulanmakta olan lisans ve /veya lisansüstü programları:

Aile Hekimliği mezuniyet öncesi ve uzmanlık eğitim programı (UZMEP)-EK-2
1-2-3. Sınıf Klinik Uygulamaya Giriş Programı

<http://tip.marmara.edu.tr/ogrenci/ders-programlari/2016-2017-ders-programlari/>

5. Sınıf Yaşam Boyu Sağlığın Geliştirilmesi stajı (EK-3a)
- 5.sınıf Üreme Sağlığı Blok Programı (EK-3b)
6. Sınıf Topluma Dayalı Hekimlik stajı (EK-3c)

2- Merkez faaliyetlerinin bu bölümlerde uygulanan programlara ve araştırmalara sağlayacağı akademik destekleri:

Bu merkezde planlanacak araştırmalar e-ASM lerde ve topluma dayalı olarak yürütülecek, böylece çok merkezli ve yüksek sayıda katılımcılı araştırmalar gerçekleştirilecektir.

Klinik hizmete yönelik araştırmaların yanı sıra eğitimle ilgili (eğitim yöntemleri, yöntem başarıları vb.) konuları da içeren araştırmalar yapılabilecektir.

Merkez olarak Avrupa Birliği, TÜBİTAK projeleri ve diğer üniversitelerle işbirliğinde araştırmalar yapılacaktır.

Bu araştırmalarda asistanlar ve öğrenciler de yer alacağından çok sayıda araştırmacının yetişmesine katkıda bulunacak araştırmalar yaygın olarak hem araştırmaya katılanlara hem de üniversitemize bilimsel açıdan katkı sağlayacaktır.

3- Merkezin, bu bölümlerde yürütülen programların amaçladığı mesleklere yönelik hazırlayıcı ve destekleyici katkıları:

Merkez, aile hekimliği asistan, uzman ve pratisyen aile hekimlerine olduğu kadar, birinci basamakta çalışan hemşire ve yardımcı sağlık personeline, evde sağlık birimlerine ve hasta bakıcılara eğitim ve klinik uygulama olanağı sağlayacaktır.

Aile hekimliği uzmanlık eğitimine bire bir katkıda bulunacağı gibi, sahada çalışan aile hekimlerine de sürekli mesleki gelişim imkanı sağlayacaktır. Yıl boyu bu merkezde Fakültenin ve E-ASM lerin toplantı salonları kullanılarak sürekli bir eğitim programı yürütülecektir. Bu amaçla bilimsel toplantılar, uzaktan erişimli eğitim programları, kurslar ve atölye çalışmaları düzenlenecektir.

Ayrıca merkezde 3., 5. ve 6. Sınıf öğrencilerinin toplum tabanlı klinik eğitimleri için uygulama olanağı sağlanacaktır.

4- Merkez faaliyetlerinin bu bölümlerde yürütülen programların uygulama boyutuna yapacağı katkısı,

Tıpta klinik eğitim hasta başında yapılmaktadır. E-ASM ler bir hekim ve bir hemşireden oluşan aile sağlığı birimlerinden oluşmaktadır. Her birim Halk Sağlığı Müdürlüğü Aile Hekimliği birimiyle yapılan bir protokol çerçevesinde çalışmakta ve temel sağlık hizmet sunumu yapılmaktadır. Burada hekim olarak uzmanlık öğrencileri bir öğretim üyesinin denetimi ve sorumluluğunda çalışmaktadır. Aile sağlığı birimindeki bu çalışma uzmanlık eğitiminin uygulamalı parçasını oluşturmaktadır. Asistanlar haftada bir kez toplu eğitime katılmaları beklenmekte her eğitim yılının başında bir eğitim programı oluşturulmaktadır.

5- Merkez faaliyetlerinin bu bölümlerde halen yürütülmekte olan programlardan ve araştırmalardan nasıl farklılaşacağı.

Toplumun içinde yer alan E-ASM ler toplumda yaygın olarak görülen sağlık sorunlarının yerinde görülmesi ve yönetilmesini sağlamakta, böylelikle asistanlar uzman olduklarında yapacakları uygulamaları yerinde öğrenmiş olmaktadır. Her bir aile sağlığı birimine bağlı yaklaşık 3000-4000 kişilik nüfus düşünüldüğünde birimlerin kendi kayıtları üzerinden yapılabilecektir. Ülkemizde toplum tabanlı, geniş katılımcılı araştırmalara gereksinim büyüktür. Halen ülkemizin sık rastlanan sağlık sorunları ile ilgili yeterli epidemiyolojik veri bulunmamaktadır. Halihazırda daha çok tek merkezli ve hastane temelli araştırmalar yapılmakta, topluma yönelik araştırmalarda başka merkezlerde çalışma izinlerine gereksinim olmaktadır. Merkezimizde daha geniş çaplı ve çok merkezli araştırmalar yapılabilecektir.

6- Merkez faaliyetlerinin özelde Üniversitemize, genelde ise topluma yapabileceği katkı

Merkezimizde planlanıp E-ASM lerde yürütülecek eğitimler tıp öğrencilerine, uzmanlık öğrencilerine, sağlık çalışanlarına olduğu kadar halka yönelik sağlıklı yaşam eğitimleri de verilebilecek, modeller üzerinden uygulamalı eğitimler yapılabilecektir.

Sağlık çalışanlarına yönelik hasta eğitimi, iyi iletişim eğitimleri verilecek, başvuran hastalara nazik ve ilgili sağlık çalışanları yetiştirilmesine katkı yapılacaktır.

Ayrıca E-ASM ler yaklaşık 24 bin kişiye Marmara üniversitesi sağlık hizmetini götürerek üniversitemizin tanınmasına bilinirliğinin artmasına katkıda bulunacaktır.

Özellikle Üniversitemizin Maltepe Başbüyük Kampüsü'nde Anabilim Dalımızın kullanımına sunulan binamızda tüm kampüs çalışanlarına, öğrenci ve öğretim üyelerine sağlık hizmet sunumu yapılabilecek, yakında açılacak olan hastanemizle işbirliği içinde bu hizmetler daha kapsamlı hale gelecektir.

Halihazırda Anabilim Dalımıza bağlı sekiz Aile Sağlığı Birimi'nden oluşan üç E-ASM'nin sözleşmesi yapılmış, 2016 yılı Temmuz ayında iki ASM de hizmet vermeye başlanmıştır. Her birim bir hekim ve bir hemşireden oluşmakta olup her birine yaklaşık 3000 nüfus bağlanmaktadır. Zaman içinde bu nüfus 4000 leri bulmakta, üzerine de çıkmaktadır. Bu ASM lerde halen Anabilim Dalımızın asistanları ve öğretim üyelerimiz çalışmaktadır. E-ASM ler İl Halk Sağlığı Müdürlüğü tarafından sunulan ve cari giderleri ve çalışanlara maaş dışı ek ödemeleri içeren mali kaynakla desteklendiğinden E-ASM temelli tüm eğitim, araştırma ve klinik uygulamalar da bu kapsamda desteklenmiş olacaktır.

7- Merkez için gerekli bina, laboratuvar gibi fiziki alt yapı imkânlarının mevcut olup olmadığı;

Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim Araştırma Hastanesi'ne bağlı olarak, Belediyelerle İl Halk Sağlığı Müdürlüğü arasında ortak kullanım protokolü yapılmış; halihazırda E-ASM olarak tefriş edilmiş ve Aile Hekimliği Anabilim

Dalı tarafından kullanılmakta olan, Tuzla ve Pendik ilçelerinde iki ayrı ASM binası bulunmaktadır. Bir bina da Üniversitemiz tarafından e-ASM olarak kullanılmak üzere Maltepe Başbüyük Yerleşkesi'nde Anabilim Dalımızın kullanımına tahsis edilmiş, İl Halk Sağlığı Müdürlüğü'nden iki birimden oluşan bir Aile Sağlığı Merkezi olarak onayı alınmış, tefriş edilmiştir.

Tuzla ve Pendik'te halen hizmet verilmekte olup, Üniversitemizin Maltepe Başbüyük Kampüsü'ndeki binamızda da kısa süre içinde sağlık hizmeti sunumuna başlanacaktır.

E-ASM'lerde sağlık hizmeti Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü ile protokol yapılarak yürütüldüğünden merkezlerin tüm cari giderleri bu kaynaktan karşılanacağı gibi merkezin eğitim faaliyetlerine de kaynak oluşturacaktır. Aile Hekimliği Ödeme ve Sözleşme Yönetmeliği. Resmi Gazete Tarih: 30/12/2010 No: 27801 **(EK-4)**
Tıp Fakültesi temel bilimler binasındaki eğitim salonları da toplantılar ve eğitimler için kullanılabilir durumdadır.

- 8- Merkezde görev alacak öğretim elemanlarının adı, soyadı ve unvanı ile YÖK öz geçmişleri ektedir. **(EK-5)**